



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS  
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

## İKİNCİ BÖLÜM

### GÜMRÜKÇÜLER VE DİĞERLERİ / TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru No. 9580/03)

KARAR  
(Gözden Geçirme Kararı)

STRAZBURG

26 Mart 2019

**Kararın Kesinleştiği Tarih:**

**26.06.2019**

*İşbu karar, Sözleşme'nin 44 § 2 maddesinde belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir. Bazı şekli düzeltmelere tabi tutulabilir.*

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2019. Bu gayri resmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.



**Gümrükçüler ve diğerleri / Türkiye davasında (7 Şubat 2017 tarihli kararın gözden geçirilmesi talebi),**

*Başkan,*

Julia Laffranque,

*Yargıçlar,*

Işıl Karakaş,

Paul Lemmens,

Valeriu Griţco,

Jon Fridrik Kjølbro,

Stéphanie Mourou-Vikström,

Georges Ravarani,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla Daire olarak toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm), 5 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirdiği kapalı oturumdaki müzakereler sonucunda aşağıdaki kararı vermiştir:

## USUL

1. Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan davanın temelinde, otuz dört Türk vatandaşının - Rifat Gümrükçüler (1950 doğumlu), Yaşar Tepealan (1939), Süleyman Alanay (1942), Ahmet Demirci (1341), Mustafacan Gümrükçüler (1996), Saadettin Gümrükçüler (1957), Mehmet Tevfik Gümrükçüler (1953), Ahmet Alanay (1964), Saadettin Gümrükçüler (1948), Uğur Alanay (1948), Mehmet Nevzat Alanay (1953), Mehmet Tevfik Gümrükçüler (1952), Kerim Gümrükçüler (1962) ve Numan Gümrükçüler (1948) ile Ülfet Raşitoğlu (1944), Emine Turgut (1942), Sema Gümrükçüler (1961), Emine Tavlı (1960), Fatma Mahigül (1955), Saadet Gönüllü (1946), Latife Ağaoğlu (1944), Hatice Saba Arman (1932), Emine Aydan Alanay (1946), Candan Sarıkadıoğlu (1950), Akgül Latife Aydoğan (1940), Ayşe

Alanay (1338), Günay Baykara (1934), Müge Gücüoğlu (1969), İnci Alanay (1942), Serpil Özgen (1946), Hayriye Alanay (1927), Fatma Hafize Gümrükçüler (1911) Ayşe Gümrükçüler (1958) ve Hafize Sema Çağırıcı (1956) (“başvuranlar”) - 15 Ocak 2003 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme’nin (“Sözleşme”) 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvuru (No. 9580/03) bulunmaktadır.

2. Mahkeme, 26 Ocak 2010 tarihli kararla, söz konusu taşınmazın orman alanı içinde yer aldığı gerekçesiyle, başvurana ait olan taşınmaz tapusunun iptali ve tazminatsız olarakbu taşınmazın Hazine adına tescil edilmesi nedeniyle Sözleşme’ye Ek 1 No.lu Protokol’ün 1. maddesinin ihlal edildiği kanısına varmıştır. Mahkeme ayrıca, “makul süre” gerekliliğine uyulmaması nedeniyle Sözleşme’nin 6. maddesinin 1. fıkrasının ihlal edildiğini belirtmiştir. Ardından Mahkeme, 7 Şubat 2017 tarihli kararla, Sözleşme’ye Ek 1 No.lu Protokol’ün 1. maddesinin ihlalden kaynaklanan maddi zarar nedeniyle başvuranların tazminat talebine ilişkin olarak davanın Sözleşme’nin 41. maddesiyle ilgili kısmının kayıttan düşürülmesine karar vermiş ve aynı zamanda, başvuranlara müstereken manevi tazminat olarak 17.000 avro ve masraf ve giderler için 2.500 avro ödenmesine hükmetmiş, geri kalan adil tazmin taleplerini ise reddetmiştir.

3. Ahmet Demirci’nin mirasçıları olan Fatma Hafize Gümrükçüler, Ali Demirci (Ahmet Demirci’nin bizzat mirasçısı), Hayriye Alanay, Ayşe Alanay ve Mehmet Tevfik Gümrükçüler’in temsilcisi, 23 Ağustos 2017 tarihinde, yukarıda belirtilen kararın gözden geçirilmesi talebiyle Mahkemeye başvurmuştur. Söz konusu temsilci, sırasıyla 30 Ekim 2005, 13 Kasım 2011, 25 Temmuz 2012, 18 Kasım 2012, 2 Mart 2016 ve 22 Mayıs 2016 tarihlerinde beş başvuranın ve daha önce yaşamını yitiren bir başvuranın mirasçısının hayatını kaybettiğine dair Mahkemeyi ilk defa bilgilendirmiştir. Bu bağlamda, söz konusu temsilci, Mahkeme İç Tüzüğü’nün 80. maddesi anlamında, kararın gözden geçirilmesini ve bu beş başvuranın ve daha önce hayatını kaybeden bir başvuranın mirasçısının

adlarının yerine yasal mirasçılarının isimlerinin yer almasını talep etmektedir. Söz konusu mirasçılar aşağıda belirtilmektedir:

Ahmet Demirci'nin mirasçıları: Fatma Çevkioğlu ve Hüseyin Demirci, Yusuf Demirci ve Ali Demirci;

Fatma Hafize Gümrükçüler'in mirasçısı: Rifat Gümrükçüler (başvuran);

Ali Demirci'nin mirasçıları (Ahmet Demirci'nin bizzat mirasçısı): Tuba Demirci ve Ayşen Demirci ve Ahmet Demirci,

Hayriye Alanay'ın mirasçıları: Uğur Alanay (başvuran) ve Mehmet Nevzat Alanay (başvuran);

Hayriye Alanay'ın mirasçıları: Süleyman Alanay (başvuran) ve Emine Aydan Alanay (başvuran), Akgül Latife Aydoğan (başvuran) ve Candan Sarıkadıoğlu (başvuran);

Mehmet Tevfik Gümrükçüler'in mirasçıları: Emine Tavlı (başvuran), Latife Ağaoğlu (başvuran), Fatma Mahigül Gümrükçüler (başvuran), Saadet Gönüllü (başvuran) ve Saadettin Gümrükçüler (başvuran) ve Mustafacan Gümrükçüler (başvuran).

4. Mahkeme, 29 Eylül 2018 tarihinde, gözden geçirme talebini incelemiş ve Hükümete muhtemel görüşlerini sunması için altı haftalık bir sürenin verilmesine karar vermiştir. Bu süre sona erdiğinde, Hükümet, herhangi bir görüş sunmamıştır.

## HUKUKİ DEĞERLENDİRME

### GÖZDEN GEÇİRME TALEBİ HAKKINDA

5. Başvuranların mirasçılarının temsilcisi, 7 Şubat 2017 tarihli kararın verilmesinden önce başvuranların hayatını kaybetmesi nedeniyle, icra edilmesini sağlayamadığı bu kararın gözden geçirilmesini talep etmektedir. Fatma Çevkioğlu ve Hüseyin Demirci ile Yusuf Demirci ve Ali Demirci,

Ahmet Demirci'nin mirasçılarıdır; Rifat Gümrükçüler (başvuran), Fatma Hafize Gümrükçüler'in mirasçısıdır; Tuba Demirci ve Ayşen Demirci ile Ahmet Demirci, Ali Demirci'nin (Ahmet Demirci'nin bizzat mirasçısı) mirasçılarıdır; Uğur Alanay (başvuran) ve Mehmet Nevzat Alanay (başvuran), Hayriye Alanay'ın mirasçılarıdır; Süleyman Alanay (başvuran) ve Emine Aydan Alanay (başvuran) ile Akgül Latife Aydoğan (başvuran) ve Candan Sarıkadioğlu (başvuran), Ayşe Alanay'ın mirasçılarıdır; ve Emine Tavlı (başvuran), Latife Ağaoğlu (başvuran), Fatma Mahigül Gümrükçüler (başvuran), Saadet Gönüllü (başvuran) ile Saadettin Gümrükçüler (başvuran) ve Mustafacan Gümrükçüler (başvuran), Mehmet Tefik Gümrükçüler'in mirasçılarıdır. Dolayısıyla, söz konusu kişilerin, müteveffalara ödenmesine karar verilen meblağları almaları gerekmektedir.

6. Hükümet, gözden geçirme talebi konusunda herhangi bir görüş sunmamıştır.

7. Mahkeme, mevcut durumun, örnek olarak, *Lutz/Fransa* (gözden geçirme kararı) (No. 49531/99, 25 Kasım 2003, ve *Hayati Çelebi ve diğerleri/Türkiye* (gözden geçirme kararı), No. 582/05, 24 Ocak 2017) kararlarına konu edilen durumdan ayırt edilmesine imkân veren herhangi bir unsurun bulunmadığını saptamaktadır.

8. Mahkeme, İç Tüzüğü'nün 80. maddesinin uygulanmasıyla, 7 Şubat 2017 tarihli kararın gözden geçirilmesi gerektiği kanısına varmaktadır. Söz konusu maddenin ilgili kısımları aşağıdaki gibidir:

“Taraflardan biri, niteliği gereği, daha önce incelenen bir davanın sonucu üzerinde belirleyici bir etki yaratabilecek ve kararın verildiği dönemde, Mahkemenin bilgisi dâhilinde olmayan ve makul olarak kendisi tarafından da bilinmesi mümkün olmayan bir olayın varlığını öğrenmesi durumunda, bu taraf Mahkemeye söz konusu kararın gözden geçirilmesi talebiyle başvurabilmektedir. (...)”

9. Fatma Çevkioğlu ve Hüseyin Demirci ile Yusuf Demirci ve Ali Demirci, Ahmet Demirci'nin mirasçılarıdır; Rifat Gümrükçüler

(başvuran), Fatma Hafize Gümrükçüler'in mirasçısıdır; Tuba Demirci ve Ayşen Demirci ile Ahmet Demirci, Ali Demirci'nin (Ahmet Demirci'nin bizzat mirasçısı) mirasçılarıdır; Uğur Alanay (başvuran) ve Mehmet Nevzat Alanay (başvuran), Hayriye Alanay'ın mirasçılarıdır; Süleyman Alanay (başvuran) ve Emine Aydan Alanay (başvuran) ile Akgül Latife Aydoğan (başvuran) ve Candan Sarıkadıoğlu (başvuran), Ayşe Alanay'ın mirasçılarıdır ve Emine Tavlı (başvuran), Latife Ağaoğlu (başvuran), Fatma Mahigül Gümrükçüler (başvuran), Saadet Gönüllü (başvuran) ve Saadettin Gümrükçüler (başvuran) ve Mustafacan Gümrükçüler (başvuran), Mehmet Tevfik Gümrükçüler'in mirasçılarıdır. Bu durumda, ilgililere ait olan paylar, manevi tazminat olarak 17.000 avro (onyedibin avro) ve masraf ve giderler için 2.500 avro (ikibinbeşyüz avro) tutarındadır.

10. Mahkeme, gecikme faizi olarak, bu miktarlara, Avrupa Merkez Bankasının marjinal kredi faizlerine uyguladığı faiz oranına üç puan eklenerek elde edilecek oranın uygulanmasının uygun olduğu sonucuna varmaktadır.

## BU GEREKÇELERLE, MAHKEME, OY BİRLİĞİYLE,

1. Sözleşme'nin 41. maddesinin uygulanmasına ilişkin olarak, 7 Şubat 2017 tarihli kararın gözden geçirilmesi talebinin kabul edilmesine;  
Sonuç olarak,
2. a) Davalı Devlet tarafından Ahmet Demirci'nin mirasçıları olan Fatma Çevkiroğlu ve Hüseyin Demirci ile Yusuf Demirci ve Ali Demirci'ye; Fatma Hafize Gümrükçüler'in mirasçısı olan Rifat Gümrükçüler'e (başvuran); Ali Demirci'nin (Ahmet Demirci'nin bizzat mirasçısı) mirasçıları olan Tuba Demirci ve Ayşen Demirci ve Ahmet Demirci'ye; Hayriye Alanay'ın mirasçıları olan Uğur Alanay (başvuran) ve Mehmet Nevzat Alanay'a (başvuran); Ayşe Alanay'ın mirasçıları olan Emine

Aydan Alanay (başvuran), Akgül Latife Aydoğan (başvuran) ve Candan Sarıkadıoğlu'na (başvuran); ve Mehmet Tevfik Gümrükçüler'in mirasçıları olan Emine Tavlı (başvuran), Latife Ağaoğlu (başvuran), Fatma Mahigül Gümrükçüler (başvuran), Saadet Gönüllü (başvuran) ve Saadettin Gümrükçüler (başvuran) ve Mustafacan Gümrükçüler'e (başvuran) müştereken, Sözleşme'nin 44 § 2 maddesi uyarınca, işbu kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içerisinde, ödeme tarihinde geçerli olan döviz kuru üzerinden davalı Devletin para birimine çevrilmek ve ödenmesi gereken her türlü vergi tutarı hariç olmak üzere, manevi tazminat olarak 17.000 avro (onyedibin avro) ve masraf ve giderler için 2.500 avro (ikibinbeşyüz avro) tutarında ilgililere ait olan payları ödemekle yükümlü olduğuna;

b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödeme tarihine kadar, bu miktarlara Avrupa Merkez Bankasının o dönem için geçerli olan marjinal kredi faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanmasına

*karar vermiştir.*

İşbu karar, Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup, Mahkeme İç Tüzüğü'nün 77. maddesinin 2 ve 3. fıkraları uyarınca, 26 Mart 2019 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı  
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Julia Laffranque  
Başkan